

กฎหมายล้มละลาย

การบรรยายครั้งที่ ๓

โดย อาจารย์ ดร.กนก จุลมนต์

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำ

กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

วันอังคารที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๘

ณ เนติบัณฑิตยสภา

ขั้นตอนการดำเนินคดีล้มละลาย

๑. การยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องขอ (ม.๕,๑๐,๘๒,๘๘)
๒. คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือยกฟ้องหรือยกคำร้องขอ (ม.๑๔,๘๔,๘๘)
๓. วันนัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ (ม.๑๐๔-๑๐๖, ๑๐๘)
๔. วันนัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก (ม.๓๑, ๓๖)
(พิจารณาคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย) (ม. ๔๕-๖๐)
๕. การนัดไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผย (ม.๔๒)
๖. คำพิพากษาให้ล้มละลาย (ม.๖๑)
๗. วิธีการที่จะหลุดพ้นจากการล้มละลาย: ประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย (ม.๖๓) ปลดจากล้มละลาย (ม.๖๗/๑,๗๑, ๘๑/๑) และการยกเลิกการล้มละลาย (ม. ๑๓๕)

การประนอมหนี้

๑. การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย ม. ๔๕

๑.๑ ความหมายของการประนอมหนี้

๑.๒ ระยะเวลาในการขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย (ม.๓๐ (๒))

การที่ ล. มายื่นคำร้องขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตาม ม. ๔๕ แล้ว ศ.จะสั่งอ่านคำพิพากษา โดยให้ ล. ไปดำเนินการขอประนอมหนี้ต่อจพท. ไม่ได้ ต้องยกคำร้องของ ล. และพิพากษาให้ ล. ล้มละลายตามความที่บัญญัติไว้ในม. ๖๑ (๑๘๒๑/๒๓)

การประนอมหนี้ (ต่อ)

๑.๓ การประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้

นิยาม ม. ๖ คำว่า “มติ” และ “มติพิเศษ” และ ม. ๔๘

๑.๔ การประนอมหนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากศาลด้วย

ม. ๔๖, ๔๘, ๕๐

- เจื่อนใจในการที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้
ม. ๕๑, ๕๓, ๕๔ ศาลได้ไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยแล้ว

[เปรียบเทียบ] ไม่มีกฎหมายบังคับให้ศาลไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย
ก่อนพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย (๒๑๘๑/๓๕) (ม.๔๒ ว.หนึ่งตอนท้าย)

การประนอมหนี้ (ต่อ)

- ม. ๕๓ (๒) หมายความว่า ลูกหนี้ต้องเสนอขอชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ทุกรายในจำนวนหรือสัดส่วนที่เท่ากัน
- การขอแก้ไขคำขอประนอมหนี้ ม. ๔๗

๑.๕ ผลของการประนอมหนี้ที่ศาลเห็นชอบด้วย ม. ๕๖ + ๗๗

เจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้คือ เจ้าหนี้ที่ไม่ต้องห้ามมิให้ขอรับชำระตามพรบ.ล้มฯ ม. ๕๔

ผูกมัดจน.ทั้งหมดในเรื่องหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระได้ ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหนี้ฝ่ายข้างน้อยที่ไม่ได้ลงมติยอมรับคำขอประนอมหนี้ หรือแม้แต่เจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ได้แต่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ก็ตาม

คำพิพากษาฎีกา ๑๐๐๑/๒๕๐๘ (ประชุมใหญ่)

เมื่อเจ้าหนี้ไม่ได้ขอรับชำระหนี้ตามวิธีการดังกล่าวจนได้มีการประนอมหนี้เรียบร้อยแล้วและศาลสั่งปิดคดีแล้ว หากหนี้ของเจ้าหนี้ไม่ใช่หนี้ดังที่ระบุไว้ในม. ๗๗ การประนอมหนี้ก็ผูกมัดเจ้าหนี้ด้วยตาม ม. ๕๖ เจ้าหนี้จะมาฟ้องลูกหนี้ให้ต้องรับผิดชอบในหนี้นั้นในภายหลังมิได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๕/๒๕๕๒ (Reaffirmation)

แต่ถ้าภายหลังจากที่ลูกหนี้หลุดพ้นจากการล้มละลายแล้ว ลูกหนี้ได้ทำหนังสือตกลงยอมชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ที่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ เจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิบังคับได้ตามกฎหมาย

- ม. ๕๖: ดังนั้น ลูกหนี้จะต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตาม ม.๗๗ (๑) และ (๒) เต็มตามจำนวนเดิม แม้เจ้าหนี้ดังกล่าวจะมีได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อจพท. ตาม ม. ๕๑ ก็ตาม; ซึ่งข้อยกเว้นกรณีนี้กฎหมายหาได้บัญญัติว่าจะต้องเป็นหนี้ที่ได้ยื่นคำขอรับชำระแล้ว หรือเป็นบทบัญญัติที่อยู่ภายใต้บังคับ ม. ๕๑

- เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย ถือว่าคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้นเป็นอันยกเลิกไปในตัว ลูกหนี้กลับมาเป็นผู้มีอำนาจจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมของตนได้ดังเดิม (๔๕๕๕/๓๖, ๖๐๖๓/๕๘ และ *๖๖๐๒/๖๐*)
- การประนอมหนี้ไม่ทำให้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้หลุดพ้นไปด้วย ม. ๕๕ เพราะการประนอมหนี้ไม่ได้ทำให้หนี้เดิมระงับสิ้นไป

๑.๖ กรณีลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามข้อตกลงในการ ประนอมหนี้

- การที่ ม. ๖๐ ว.หนึ่ง บัญญัติให้ศาลยกเลิกการประนอมหนี้และพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายนั้น ย่อมมีผลทำให้หนี้ตามข้อตกลงในการประนอมหนี้ระงับไป ผู้ค้ำประกันชั้นขอประนอมหนี้ตาม ม. ๔๕ ว.สอง ย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย ป.พ.พ. ม. ๖๕๘ (หนี้ของลูกหนี้ระงับสิ้นไป) ส่วนตัวลูกหนี้ก็ต้องกลับมารับผิดชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามจำนวนหนี้เดิม (๑๑๕๗/๒๕๑๐)
- อย่างไรก็ตาม คำสั่งศาลที่ให้ยกเลิกการประนอมหนี้นั้นไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปแล้วตามข้อประนอมหนี้นั้นดังที่บัญญัติไว้ในตอนท้ายของ ม. ๖๐ ว.หนึ่ง

- หากศาลเห็นควรให้โอกาสจำเลยปฏิบัติตามคำขอประนอม
หนี้ต่อไปภายในเวลาที่กำหนดก็สามารถทำได้โดยให้เลื่อน
การสั่งยกเลิกการประนอมหนี้ออกไปก่อน แต่ถ้าศาลสั่ง
ยกเลิกการประนอมหนี้แล้ว บทบัญญัติตาม ม. ๖๐ บังคับว่า
ศาลต้องพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายสถานเดียว (๑๒๓๕/๐๘)
และจะกลับไปใช้มาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่กรณีนี้มิได้
(๖๐๕๘/๔๑)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๐๖๗/๒๕๕๘

- ศ.มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายของ ล. ๒;
ล. ๒ กลับมามีอำนาจในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของตนเอง
(๔๕๕๕/๓๖)
- ต่อมา ล. ๑ กู้ยืมเงิน โดยมี ล. ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน ส.ค้ำประกันไม่ต้องห้าม
ตาม ม. ๒๒ และ ๒๔
- ล.๒ ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ออกใบแจ้งหนี้ในการประนอมหนี้ ศาลยกเลิก
การประนอมหนี้และพิพากษาให้ ล.๒ ล้มละลาย
- มูลหนี้ตามส.ค้ำที่ จก.นำไปฟ้อง ล. ๒ เป็นคดีแพ่งเกิดขึ้นในระหว่างวันที่
ศ.มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายของ ล. ๒ ถึงวันที่ศาล
พิพากษาให้ ล. ๒ ล้มละลาย ซึ่ง จก.ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ในมูลหนี้
ตามส.ค้ำประกันดังกล่าวต่อ จพท. ตาม ม. ๖๐ ว.สอง

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๐๖๗/๒๕๕๘ (ต่อ)

- แต่จก.ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อ จพท.
- เมื่อ ล. ๒ ได้รับการปลดจากลี้มละลายตาม ม. ๘๑/๑ วรรคท้าย ประกอบ ม. ๗๗ ซึ่งมีผลให้ ล. ๒ หลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงอันพึงขอรับชำระหนี้ได้ ทั้งเป็นหนี้ที่ไม่ต้องด้วยข้อยกเว้นตาม ม. ๗๗(๑) และ (๒) ล. ๒ ย่อมหลุดพ้นจากหนี้ตามส.คำประกันที่ จก.นำไปฟ้อง ล.๒ เป็นคดีแพ่งแล้ว จก.ย่อมไม่มีอำนาจนำหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวมาฟ้อง ล. ๒ เป็นคดีล้มละลายได้อีก

(ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) วันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๕๘)

๑.๓ การขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายกระทำได้ครั้งเดียว (ม. ๖๑ วรรคหนึ่ง)

ฎ. ๓๕๕๘/๒๕๓๔

การที่ ล. ยื่นคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายอีก

- มิได้ยื่นภายในกำหนดเวลาตาม ม. ๔๕
- การยื่นอีกทำให้คดีล้มไม่อาจดำเนินไปโดยรวดเร็วพิค
วัตถุประสงค์ตาม ม. ๑๓ และ ๑๕๓ (ปจบ. ม. ๑๕๓ ถูกยกเลิก)
- ทั้งไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๘
ว่าด้วยการประนอมหนี้ภายหลังล้มมาใช้กับก่อนล้ม
จึงนำม. ๖๓ มาใช้ดังที่ ล. อ้างไม่ได้

๒. การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย

- ม. ๖๓ : พรบ.ล้มฯ (ฉ.๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑
- แม้ศาลได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายและให้จำเลยมีอำนาจจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของตนแล้วก็ตาม ก็มีได้หมายความว่าอำนาจจัดการทรัพย์สินของจพท. จะสิ้นสุดลงโดยสิ้นเชิง เพราะจพท. ยังต้องมีอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อตกลงในการประนอมหนี้อยู่ (ฎ. ๔๘๖/๓๖)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๕๓/๒๕๓๕

การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับและ
ศาลเห็นชอบแล้วผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งหมดในเรื่องหนี้ซึ่งอาจรับชำระ
หนี้ได้ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๖๓
ประกอบมาตรา ๕๖ และลูกหนี้มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ตามข้อตกลงใน
การประนอมหนี้นั้นแล้ว ไม่ว่าภายหลังจากนั้นจะเกิดมีข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้อย่างไร แม้จะมีผลทำให้เจ้าหนี้สามารถ
ได้รับชำระหนี้ได้เร็วกว่าที่ลูกหนี้ตกลงไว้ในการประนอมหนี้ก็ไม่อาจ
นัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อเพิ่มเติมเงื่อนไขข้อตกลงประนอมหนี้
นอกเหนือไปจากที่ลูกหนี้ได้ตกลงไว้ในการประนอมหนี้นั้นได้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่มีอำนาจที่จะเรียกประชุมเจ้าหนี้ได้ตาม
คำร้อง

(ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ข้อ ๔ (ก))

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๖๕/๒๕๖๔

คำขอประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายของจำเลยที่ ๒ ที่ขอไถ่ถอนทรัพย์
หลักประกันของผู้ร้องโดยจำเลยที่ ๒ กำหนดราคาไถ่ถอนทรัพย์
หลักประกันเองซึ่งผู้ร้องไม่ยินยอมด้วย จึงเป็นคำขอประนอมหนี้ที่
กระทบสิทธิของผู้ร้องในฐานะเจ้าหนี้มีประกัน อันเป็นคำขอประนอม
หนี้ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้คัดค้านไม่อาจดำเนินการจัดประชุม
เพื่อเสนอให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติเพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้
ภายหลังล้มละลายของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวได้ การจัดประชุมเจ้าหนี้
ครั้งอื่นเมื่อวันที่ ๑๗ ต.ค. ๒๕๖๑ เพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้
ภายหลังล้มละลายของจำเลยที่ ๒ ของผู้คัดค้านจึงกระทำโดยมิชอบ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๓๕/๒๕๖๔

ปลดล๊อคแล้ว-ยื่นคำขอประนอมหนี้หลังล๊อคไม่ได้

การประนอมหนี้ภายหลังล๊อคละลายตามพระราชบัญญัติล๊อคละลาย พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๖๓ นั้น เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ลูกหนี้ในคดีล๊อคละลายที่ได้ถูกศาลพิพากษาให้ล๊อคละลายอยู่นั้นได้เสนอทำความตกลงในการชำระหนี้แต่เพียงบางส่วนหรือโดยวิธีอื่นให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หากที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติพิเศษ ยอมรับคำขอประนอมหนี้และศาลได้เห็นชอบด้วยการประนอมหนี้แล้วจะทำให้ลูกหนี้หลุดพ้น จากหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ได้มาผูกพันในหนี้ตามคำขอประนอมหนี้ ทั้งถ้าศาลเห็นชอบด้วย การประนอมหนี้ภายหลังล๊อคละลายแล้ว ศาลจะต้องมีคำสั่งยกเลิกการล๊อคละลายและมีคำสั่งให้ลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดการทรัพย์สินของตน...

และหากว่าศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย
แล้ว แต่ต่อมาลูกหนี้ผิดนัดในการชำระหนี้ตามคำขอประนอมหนี้ ศาลมี
อำนาจสั่งให้ยกเลิกการประนอมหนี้และพิพากษาให้ลูกหนี้เป็นบุคคล
ล้มละลายต่อไป เช่นนี้เมื่อลูกหนี้ได้รับการปลดจากการล้มละลายแล้ว
การเป็นบุคคลล้มละลายของลูกหนี้ ย่อมสิ้นสุดลง ลูกหนี้จึงไม่อาจจะขอ
ประนอมหนี้ภายหลังล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.
๒๔๘๓ มาตรา ๖๓ ได้อีก

(ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๕)

ขั้นตอนการดำเนินคดีล้มละลาย

๑. การยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องขอ (ม.๕, ๑๐, ๘๒, ๘๘)
๒. คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือยกฟ้องหรือยกคำร้องขอ (ม.๑๔, ๘๔, ๘๘)
๓. วันนัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ (ม.๑๐๔-๑๐๖, ๑๐๘)
๔. วันนัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก (ม.๓๑, ๓๖)
(พิจารณาคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย) (ม. ๔๕-๖๐)
๕. การนัดไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผย (ม.๔๒)
๖. คำพิพากษาให้ล้มละลาย (ม.๖๑)
๗. วิธีการที่จะหลุดพ้นจากการล้มละลาย: ประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย (ม.๖๓) ปลดจากล้มละลาย (ม.๖๗/๑, ๗๑, ๘๑/๑) และการยกเลิกการล้มละลาย (ม. ๑๓๕)

การประชุมเจ้าหน้าที่และกรรมการเจ้าหน้าที่

๑. การประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรก ม. ๓๑

- เจ้าหน้าที่จะต้องลงมติไปในทางใดทางหนึ่ง
- ลูกหนี้มิได้ขอประนอมหนี้ เจ้าหน้าที่จะลงมติมิให้ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลายไม่ได้ (๕๕๕/๐๕ (ประชุมใหญ่) และ*๕๖๘๓/๕๘*)
การที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้างมากลงมติเช่นนั้น ย่อมเป็นการนอกเหนือไปจากบทบัญญัติใน ม. ๓๑ จึงเป็นการฝ่าฝืนและขัดต่อกฎหมายล้มละลาย ศาลจึงสั่งให้ทำลายมติดังกล่าวได้เมื่อจพท.ร้องและเมื่อสั่งทำลายมติดังกล่าวแล้ว ก็มีผลเท่ากับเจ้าหน้าที่ไม่ลงมติประการใด ศาลย่อมพิพากษาให้ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลายได้ตาม ม. ๖๑

การประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรก

๑. ลูกหนี้ไม่ยื่นคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกต้องมีมติขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย → ม. ๔๒ (ไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย) → ม. ๖๑ (คำพิพากษาให้ล้มละลาย)
๒. ลูกหนี้ยื่นคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย แต่ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกไม่ยอมรับด้วยมติพิเศษ ถือว่าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกมีมติขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย → ม. ๔๒ (ไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย) → ม. ๖๑ (คำพิพากษาให้ล้มละลาย)

การประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรก

๓. ลูกหนี้ยื่นคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งแรกยอมรับด้วยมติพิเศษ → ม.๕๑ + ๔๒ ใต้สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย → ม.๕๖ ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ (มาตรา ๔๕ ถึง ๖๐)

การประชุมเจ้าหน้าที่และกรรมการเจ้าหน้าที่ (ต่อ)

๒. การประชุมเจ้าหน้าที่ครั้งอื่น ม. ๓๒

- จพท.จะต้องกำหนดหัวข้อประชุมให้ชัดเจน มิฉะนั้น มติของที่ประชุมอาจไม่ชอบ (๒๖๓/๐๘, *๕๒๖๓/๕๕* อยู่หน้าถัดไป)

๓. ประธานในการประชุมเจ้าหน้าที่ ม. ๓๓

๔. องค์ประชุมของที่ประชุมเจ้าหน้าที่: ไม่ได้กำหนด (๑๒๘๔/๑๓)

เพราะนิยามของ “มติ” และ “มติพิเศษ” นับเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เข้าประชุม และออกเสียงลงคะแนน

๕. เจ้าหน้าที่ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหน้าที่ ม. ๓๔ และ ๓๕

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๒๖๓/๒๕๕๘

การเรียกประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่นเป็นกรณีที่จพท.สอบถามความประสงค์ของเจ้าหนี้ในการดำเนินการแก่ที่ดินพิพาทเพื่อให้การดำเนินคดีล้มละลายสามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยจพท.ได้กำหนดหัวข้อประชุมให้เจ้าหนี้แสดงความประสงค์เกี่ยวกับที่ดินทั้งสองแปลงและระบุเงื่อนไขว่า หากเจ้าหนี้ไม่มาประชุมหรือไม่แสดงตามกำหนดจะถือว่าไม่ประสงค์ดำเนินการแก่ทรัพย์สินดังกล่าวและไม่คัดค้านการที่จพท.จะรายงานขอให้ศาลมีคำสั่งปิดคดี เมื่อถึงกำหนดวันนัดฯ ไม่มีเจ้าหนี้รายใดมาประชุม จึงถือว่าเจ้าหนี้ได้สละสิทธิที่จะดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินพิพาทโดยปริยาย จพท.จึงไม่สามารถดำเนินการใดๆ กับที่ดินพิพาทตามพรบ.ล้มฯ ได้อีกต่อไป... (ดู ม.๑๔๕ (๓))

กฎหมาย ม.๓๖ ไม่ได้กำหนดว่าให้ จพท.เรียกประชุมเจ้าหนี้ครั้ง
อื่นภายหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ดังนั้น
แม้แต่ภายหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราว หากมีความ
จำเป็นที่ จพท.จะต้องปรึกษาเกี่ยวกับวิธีที่จะจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้
จพท.ก็เรียกประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่นได้ ดังนั้น การประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่น
ตามม. ๓๒ อาจกระทำก่อนมีการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกตามม.๓๑ ก็ได้

การประชุมเจ้าหน้าที่และกรรมการเจ้าหน้าที่ (ต่อ)

๖. ศาลอาจจะมีคำสั่งห้ามมิให้ปฏิบัติตามมติที่ประชุมเจ้าหน้าที่

ม. ๓๖ “การทำลายมติ”

ม. ๓๖ ให้อำนาจจพท.เท่านั้นที่จะยื่นคำขอต่อศาลได้ เจ้าหน้าที่ไม่มีสิทธิ (๑๒๘๘/๐๓ และ ๑๒๙๕/๔๐)

๗. กรรมการเจ้าหน้าที่ ม. ๓๓, ๓๘ และ ๔๑ (ดู ม. ๑๒๓ ว.สอง และ ๑๔๕ (๑) ถึง (๕) ประกอบ)

๘. การไต่สวนถูกหนีโดยเปิดเผย ม. ๔๒ และ ๔๓ (ดู ม.๘๑/๓ ประกอบ)

ขั้นตอนที่ ๖: คำพิพากษาให้ล้มละลาย

๑. กรณีลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามข้อตกลงในการประนอมหนี้ ม. ๖๐
๒. กรณีลูกหนี้ไม่ได้ขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายหรือการขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายไม่เป็นผลสำเร็จ (ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่ยอมรับคำขอประนอมหนี้ด้วยมติพิเศษ หรือการประนอมหนี้ไม่ได้รับความเห็นชอบจากศาล) ม. ๖๑

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๘๐/๒๕๓๑

ม.๖๑ เป็นบทบังคับให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายทันทีเมื่อได้ดำเนินคดีตามขั้นตอนของมาตราดังกล่าวครบถ้วน ส่วนปัญหาที่จำเลยฎีกาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและคดีอยู่ระหว่างพิจารณาไม่กระทบกระเทือนถึงการที่ศาลชั้นต้นจะดำเนินคดีล้มต่อไปตามขั้นตอนเพราะคดีล้มต้องกระทำโดยเร่งด่วนตามม. ๑๓ หากต่อมาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเปลี่ยนแปลงไป คำพิพากษาให้จำเลยล้มละลายก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพราะการล้มละลายเริ่มต้นมีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ตาม ม. ๖๒

- การเริ่มต้นของการล้มละลาย ม. ๖๒ เป็นเรื่องผลเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ห้ามมีผลให้สถานะบุคคลของลูกหนี้เปลี่ยนเป็นบุคคลล้มละลายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ไปด้วยไม่ (๓๖๓/๒๓ (ประชุมใหญ่))
- การควบคุมตัวและทรัพย์สินของลูกหนี้และการจำกัดสิทธิ (ม. ๖๔ ถึง ๖๗)

คำอธิบาย กฎหมายล้มละลาย

พิมพ์ครั้งที่

๙

- การดำเนินคดีล้มละลาย
- กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ รวมทั้งลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ปรับปรุงแก้ไขตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑)

ชีพ จุลมนต์

อดีตประธานศาลฎีกา

ดร.กนก จุลมนต์

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

ประจำสำนักประธานศาลฎีกา

ภาษาอังกฤษ สำหรับ นักกฎหมาย

English for Lawyers

สำหรับนิสิตนักศึกษากฎหมายทุกระดับรวมทั้งชั้นเนติบัณฑิตและ
ผู้เตรียมตัวสอบเข้ารับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาและอัยการ
ผู้ช่วยทุกสนาม

ดร.กนก จุลมนต์
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา
ดร.สุรชาติพย์ จุลมนต์ ทศนชัยกุล
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

คำนำ

(พิมพ์ครั้งที่ 6)

การพิมพ์ครั้งที่ 6 ผู้เขียนทั้งสองได้เพิ่มเติมเนื้อหา ได้แก่

- 1) ข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ 77 (สอบวันที่ 6 เมษายน 2568)
- 2) ข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ 76 (สอบวันที่ 7 เมษายน 2567)
- 3) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 6 กรกฎาคม 2568)
- 4) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 8 มีนาคม 2568)
- 5) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 8 มีนาคม 2568)
- 6) ข้อสอบการอ่านจับใจความผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 8 มีนาคม 2568)
- 7) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 3 พฤศจิกายน 2567)
- 8) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 3 พฤศจิกายน 2567)
- 9) ข้อสอบการอ่านจับใจความผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 16 มิถุนายน 2567)
- 10) ข้อสอบแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) (สอบวันที่ 16 มิถุนายน 2567)
- 11) ข้อสอบแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) (สอบวันที่ 2 มีนาคม 2567)

ทั้งได้แก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาเดิมจากการพิมพ์ครั้งก่อนด้วย

ผู้เขียนทั้งสองคนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายที่มีส่วนช่วยให้นิติศาสตรบัณฑิต นักศึกษา และผู้เตรียมตัวสอบวิชาภาษาอังกฤษในสนามต่างๆ สามารถทำความเข้าใจข้อสอบข้อนี้ได้ดีและสอบผ่านการสอบคัดเลือกหรือการทดสอบความรู้ในสนามต่างๆ ตามที่ผู้ใช้หนังสือเล่มนี้ตั้งเป้าหมายไว้

ดร.กนก จุลมนต์ และ ดร.สุรชาติพย์ จุลมนต์ ทัศนชัยกุล
28 พฤศจิกายน 2568

ร้านจำหน่ายหนังสือภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

๑. ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา <https://bookstore.thethaibar.or.th>

๒. ร้านหนังสือกฎหมาย by the content

<https://www.facebook.com/tclawbook>

๓. ร้านหนังสือ Attorney285

<https://www.facebook.com/share/1CxymwW3xH/?mibextid=wwXIfr>

๔. ร้านปณรัชช <https://www.facebook.com/pn.rach.ch.pn.rach.ch>

๕. ร้านอินเตอร์บุ๊ก อยู่ในโรงอาหารศาลรัชดา (ใต้อาคารจอดรถ)

<https://www.facebook.com/inter.bks>

ร้านที่ ๒ และ ๓ วางขายบน Shopee มีส่วนลดเพิ่มเติม